STICUSA
KNIPSELKRANT 212

AMIGOE MAANDAG 15 AUGUSTUS 1988

Norva en Nel Simon in Curaçaosch Museum

IN HET MUSEUM en in de tuin van het museum staan beelden van Norva en Nel Simon tentoongesteld: een afwisseling in kleur en grootte en vorm en toch juist door die afwisseling eenheid van beelden als werkgeheel, maar ook de eenheid die elk beeld in zichzelf vormt. Mevrouw J. Römer- De Vreese, die zaterdagavond de expositie opende, noemde het rust; de beelden zijn doortrokken van rust.

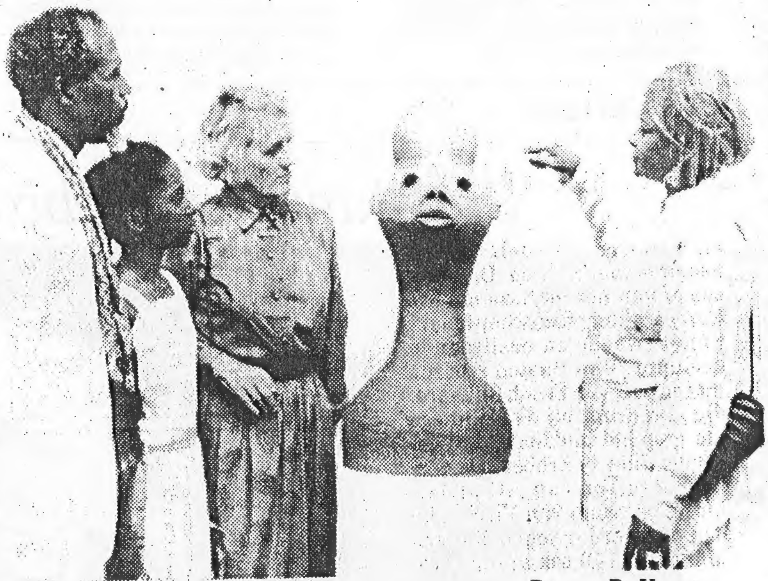
In hun vorm is een harmonie terug te vinden die het best tot uiting komt waar de afbeelding zelf niet te veel afleidt, dus in de meer abstracte werken. Een prachtig voorbeeld hiervan van Norva is nr 7: 'Protekshon', waarin een moeder haar hand beschermend om haar kind heenlegt. Het hoofd, de houding en de hand van de moeder zijn samen de bescherming waarmee het gezicht één geheel vormt.

Nel abstraheert in 'Ternura', nr 15, nog verder en ook daar blijft die harmonie in vorm bewaard.

Nel en Norva Simon werken en exposeren als eenheid en het is moeilijk uit te maken welk werk van wie is. Het lijkt, dat Nel zich iets meer toelegt op de grotere beelden zoals die in de tuin staan en Norva voorkeur heeft voor de kleine figuurtjes van witte klei die maar één centimeter of tien hoog zijn. Toch loopt dit door elkaar. Bij de kleine beelden vinden we ook die van Nel en in het park staat bijvoorbeeld de wit-glanzende 'Magna' van Norva.

Zij spelen niet alleen met vorm maar ook de kleur en de samenstelling van de klei spelen een rol in hun beelden.

Al bijna vijftien jaar leven Norva en Nel Simon voor en van de kunst. Zij exposeerden voor het eerst in 1975 op Curaçao en sindsdien al vier keer in Nederland, in België en vier jaar geleden voor het laatst op Curaçao. Het bekendst zijn de grote koppen met de volle getuite lippen en mysterieuze uitdrukking en hun maskers waar dezelfde mysteries vanaf stralen, naast de figuurtjes van bijvoorbeeld moeder en kind, twee geliefden, of een vogel die ook op deze tentoonstelling te vinden zijn.

...mevrouw Römer- De Vreese samen met Nel en Norva bij het beeld nr 24: 'Kabes'...

Naast de officiële exposities is er bij hun thuis een soort permanent wisselende tentoonstelling in de tuin waar eenieder die de moeite neemt langs te komen van kan genieten. Wat vijftien jaar geleden begon in een high flying park heeft zich ontwikkeld tot keramische kunst van niveau. De ontwikkeling naar meer abstracte vormen, waarin de rust en harmonie nog beter uitkomen, onderstreept die groei.

In december zouden Nel en Norva meedoen aan de groeps- tentoonstelling van Antilliaanse kunst in Schiedam, maar omdat het zo kort dag is, was een deel van de werken van deze expositie daarvoor bestemd. Daarom vragen zij de kopers van hun werk of zij dit wilden uitlenen voor die expositie. Dat lukt echt niet. De kopers zijn te blij met hun nieuwe aankopen, ze wilden ze niet voor zo veel maanden missen en zijn daarbij bang voor beschadiging. Norva haalt fatalistisch haar schouders op: "Dan maar een andere keer in Nederland. Deze kopers gaan voor".

NEL CASIMIRI

VRIJDAG 19 AUGUSTUS 1988 AMIGOE

VERVAARDIGING DOOR AMAR AUDIOVISUALS

Ook korte film over onderwater-leven in Caribische Zee

Nieuwe promotiefilm

ORANJESTAD — In het Talk of the Town Hotel ging gisteravond — na een produktietijd van acht maanden — de nieuwe Arubafilm 'Aruba one happy island' in première. De produktiekosten van deze geslaagde film, die een uur duurt, bedragen tachtigduizend dollar.

Dit werd mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van Divi Divi Hotels, Casa del Mar en Aruba Beachclub, Kodak, Consales, ALM, Concorde Hotel, Theysen Corporation, Talk of the Town, Manchebo Beach en Pelican Water Sports en wordt verder gedekt door verkoop van de film aan Videoscreen bv Holland, die hiermee de wereldrechten kocht. Op de komende televisie- festivals van Cannes en Milaan zal de film dan ook aan een groot aantal Europese en Amerikaanse landen worden aangeboden. Verder zal de film ook op video worden uitgebracht.

MEDEWERKERS

'Aruba one happy island' werd geheel op film opgenomen en afgewerkt in de Amsterdamse filmstudio's. De belangrijkste medewerkers zijn: Eddy Marchena produktie- manager, drs V.C. Lardy commentaar en vertaling en René van Nie producent- regisseur.

vervolg p 2

Ingezonden

Katibu di Shon

DE KORTE NOVELLE 'Katibu di Shon' van Carel de Haseth is zijn derde literaire oeuvre in het Papiamentu. Tegelijk maken wij voor het eerst kennis met De Haseth als prozaïst. Na vier poëziebundels was het wel te verwachten, dat de poëtische verbeelding in deze novelle van primordiale betekenis is. Een oude vos verleert zijn streken niet.

De plot is buitengewoon subtiel, want het is een schijnplot, dat als een dun, transparent gordijn voor het echte hangt. Het eigenlijke verhaal speelt zich af aan de achterzijde van het getoonde. Definiëren is tekortdoen, maar als hoofdthema van het verhaal zou ik aangeven de lotsverbondenheid tussen zwart en blank. De grote slavenopstand aan het eind van de 18e eeuw wordt alternerend verteld door twee mannen blank en zwart, intieme vrienden in hun jeugd, maar nu op het moment van de opstand heer en slaaf op dezelfde plantage en verliefd op hetzelfde meisje Anita.

Hoogtepunten vond ik onder meer de beschrijving hoe maïs samen met bonen moet worden aangeplant, waarop de analogie wordt doorgetrokken naar de relatie tussen blank en zwart.

- De windstilte onder de slaven na de opstand (hoofdstuk 6). Iets dergelijks moet er inderdaad geweest zijn. Na 30 mei 1969 was er hier ook zo'n verslagen leegte.
- De beschrijving van geuren in de gevangenis in hoofdstuk 5 hoort tot het allerbeste in de Antilliaanse literatuur.
- Door de vaderschap van het kind van Anita in het midden te laten, geeft de auteur het kind opzettelijk twee vaders. Dit bewijst, eens te meer, mijn stelling, dat de intrige zich in deze novelle zowel in als buiten het reële vlak afspeelt. Zij (de intrige) is de bindende melodie van het verhaal. Dat de huidskleur het *resultaat* is van menselijke wreedheid, vind ik een aardige hoewel absurde gedachte, heel fijntjes.
- Als voorbereiding van de novelle, heeft de auteur een gedegen achtergrond- studie gemaakt van de geschiedenis. Ik denk niet, dat er veel Curaçaoënaars zijn, die weten, dat er pinda geteeld werd op de plantages. Ook de notulen van de Raadsvergadering en het dagboek van de gouverneur (directeur ad interim, Römer genaamd) heeft hij erop nageslagen om de terechtstellingen fèlgekleurd en

Vervolg p. 3

Uitreiking Colá Debrot prijs

WILLEMSTAD — Waarnemend gezaghebber drs Elmer (Kadè) Wilsoe heeft gisteren de "versierselen' die behoren bij de Colá Debrot prijs opgespeld bij mevrouw Carmita Henriquez (boven) en bij mevrouw Lucia Schnog.

De Colá Debrot prijs wordt toegekend aan personen die zich verdienstelijk hebben gemaakt op cultureel gebied.

Vervolg Promotiefilm

ZEVEN MINUTEN FILM

Inmiddels is Amar Audiovisuals van start gegaan met het maken van een zeven minuten promotiefilm in samenwerking met het Arubaanse Toeristenbureau. Deze film zal zich in hoofdzaak richten op de Europese markt en zal worden gebruikt voor beurzen, reisbureaus en direct sales. Eind oktober zal deze nieuwe produktie gereed zijn.

ONDERWATERFILM

Voor het komende hoogseizoen brengt Amar Audiovisuals nog een ander nieuw produkt op de markt: 'The incredible underwater world of the Caribbean'. In samenwerking met de Amerikaanse onderwaterfilmer David Mansfield wordt er hard gewerkt om tot een unieke produktie te komen, die het onderwaterleven in alle facetten toont.

Hiermee wordt aan de wens en vraag voldaan, aldus producer René van Nie in een gesprek met de Amigoe, van vele duikers die Aruba en de andere eilanden bezoeken voor het uitoefenen van hun sport. Ook in dit geval zal eind oktober de produktie op de markt komen.

ÑAPA
ZATERDAG 20 AUGUSTUS 1988

De Lima maakt litho's voor Monumentenzorg

Die vervallen huizen, daar ben ik van geschrokken, maar ze boeien ook

... *Huub de Lima: "Ik wil een wens van iemand zo goed mogelijk uitvoeren. Dan ben ik verheugd als ik de mensen content zie met het produkt"* ...

— door Jos de Roo —

ALS ALLES GAAT zoals Huub de Lima zich het heeft voorgesteld, dan zullen drie litho's van zijn hand in veel huizen en kantoren komen te hangen. Ze laten het schitterende gebouw Belvédère zien. De Stichting Monumentenzorg gaat ze verkopen, naast de Delftsblauwe borden van landhuizen. "Op sommige muren was geen plaats meer voor nog meer van die borden", zegt de kleine De Lima met een twinkeling in zijn ogen. "Lithos's is weer eens iets anders en ze hebben bovendien het voordeel dat ze niet zo kostbaar zijn. Zo'n bord kostte al gauw meer dan tweehonderdvijftig gulden. Ik denk dat de drie litho's beneden de honderd gulden blijven, dat is erg aantrekkelijk".

Het hele plan om litho's te gaan verkopen voor de Stichting Monumentenzorg heeft een voorgeschiedenis. In november 1987 zag Huub de Lima de film "Willemstad, nu of nooit meer". Peter Creutzberg had hem vervaardigd in opdracht van Monumentenzorg. Huub de Lima: "Het was een promotiefilm voor de binnenstad, maar toen ik hem zag, schrok ik wel even. Als je 25 jaar van je geboorteplaats weg bent en dan wordt geconfronteerd met huizen die in je jeugd hardstikke mooi waren en nu in zo'n vervallen staat zijn, dan ben je geboeid en geschrokken. Ik zou onder auspiciën van het kabinet van de Nederlandse Antillen een expositie houden, maar de film bracht me op het idee de expositie te wijden aan Curaçao".

BOM

Het bleef niet alleen bij een expositie met werken over de Curaçaose binnenstad. "Ik vond dat er hoe dan ook wat gedaan moest worden aan het verval van de huizen. Toen ik er op vakantie was om te werken voor mijn expositie dacht ik wel eens: het lijkt wel of er een bom gevallen is en er is verder niks meer aan gedaan. Maar het verval komt doordat er geen geldmiddelen zijn, want het herstel van de huizen en soms wijken kost een heleboel geld en subsidie is daardoor niet genoeg. Er moeten allerlei activiteiten komen en toen dacht ik: als ik tekeningen, schilderijen of aquarellen maak voor dit doel, dán zou het niet zo gek zijn".

Huub de Lima is als exposerend kunstenaar een laatbloeier. Pas nu hij vervroegd met zijn werk als ambtenaar bij de Rijksplanologische dienst gaat stoppen, kan hij zich helemaal wijden aan de beeldende kunst. Tot nog toe was het een hobby, precies zoals Frater Licinius in de jaren dertig op Curaçao al had beloofd. "Huubje, je hebt talent en ik zal je helpen er een goede hobby van te maken", had de frater beloofd. Even zag het ernaar uit dat Huub de Lima al eerder van zijn hobby een broodwinning zou maken, toen hij met de aktes tekenen op zak op Curaçao voor de klas ging. Maar het lesgeven beviel hem niet en hij ging werken bij de Curaçaose Handelsmaatschappij.

SUCCES

In 1963 kwam hij naar Nederland. Van schilderen kwam niet veel terecht, want het gezin slokte hem op. "Nu zijn de kinderen groot genoeg, en het huis uit, zodat ik tijd en ruimte heb om de draad weer op te pakken". Het succes is niet uitgebleven, want hij schildert veel in opdracht, allemaal mensen die via anderen met zijn werk kennis maakten en ook een werk van hem willen: "Mijn voorkeur gaat uit naar realistisch werk, vandaar dat het gemakkelijk gaat. Ik heb veel geoefend door opdrachten van allerlei soort: portretten en stillevens. Ik praat met de mensen en vraag wat ze willen hebben. Ze komen met een voorbeeld of met een idee en dat wordt dan door mij op een architect-achtige manier uitgewerkt".

Tot de portretopdrachten behoren twee oud- ministers, gevolmachtigd minister Boy Hernandez en milieu-minister Pieter Winsemius. Net zoals

Vervolg p. 4

vervolg: Katibu di Shon

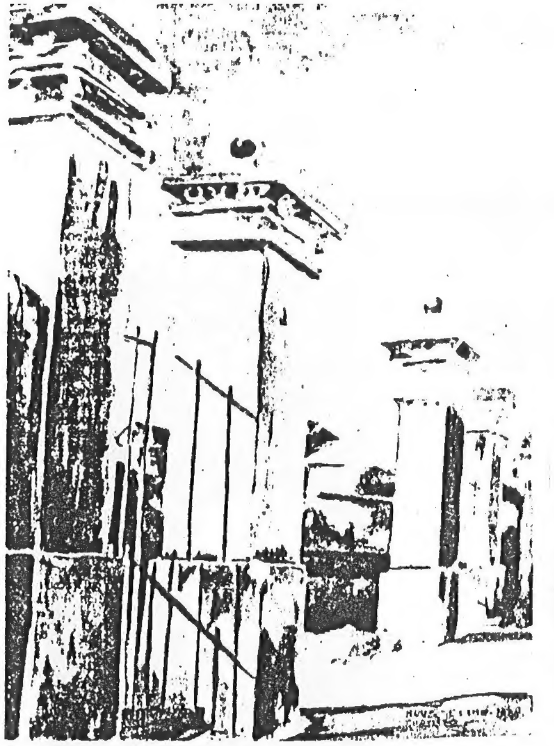
levensecht te kunnen beschrijven.

- Belangrijk in romans is het scheppen van sfeer. Als dat ontbreekt, wordt de lezer niet van voeten tot hoofd in het verhaal gedompeld. Wat dat betreft, heeft De Haseth "de engel gekregen", zoals de Italiaanse uitdrukking luidt.

Het begin van hoofdstuk 3 bijvoorbeeld, als Luis Tussèn in de gevangenis zit, is erg aansprekend.

De denktrant van zowel Shon Welmu als Luis Tussèn is plausibel. Het waren immers vrienden, elkaars spiegelbeelden, en het is dan niet zo verwonderlijk, dat zij op dezelfde golflengte zitten. Op drie plaatsen legt de auteur hen een modern beeld in de mond, zonder dat dit overigens stoort: 'un doló püs - odio skel - desesperashon tabata raska mi kurpa'. Misschien vergis ik mij hierin: dergelijke beelden vind je immers ook al, veel vroeger, bij Shakespeare. Het geven van een bepaalde kleur aan een gevoel (doló püs) was met name in Frankrijk in de 19e eeuw geliefd. Joris-Karl Huysmans (op z'n Frans) is er mee begonnen. Zijn roman 'A rebours' is het 'poisonous book' waar Dorian Gray door bedorven wordt. In 'Poesia venená' van De Haseth (1985), is 'Mi amigu laman' een van de beste gedichten. Hij heeft toch wel wat met de zee. In 'Kabitu di Shon' lezen wij: 'Ki miserabel nos eksistensha ta kompará ku eternidat di laman!' Met dit beeld laat hij (zoals Sartre zegt) het heelal door een trechter leeglopen. Gelukkig wordt door boeken zoals dit nieuwste werk van Carel onze misère aanmerkelijk lichter.

DR ROBERT ROJER
Curaçao

Directeur Monumentenzorg:

''We hebben dit soort fundraising projecten hard nodig''

''DIT SOORT FUNDRAISING projecten zijn een absolute noodzaak'', dat zegt directeur Schroevers van de Stichting Monumentenzorg. De eerste drie litho's van Huub de Lima zijn inmiddels op Curaçao aangekomen. De grote zending (500 sets bestaande uit 3 litho's) zijn nog onderweg. Die verwacht de stichting binnenkort te ontvangen.

''We kregen steeds vaker klachten, vooral van trouwe kopers, dat de muren 'blauw- blauw' werden van alle borden die we de afgelopen jaren steeds hebben uitgegeven.''

BLAUW-BLAUW

Al veertien jaar lang brengt de stichting Monumentenzorg Delftsblauwe borden op de markt. Dat patroon gaat nu doorbroken worden. Of de muren in de toekomst vol komen te hangen met litho's van de hand van Huub de Lima, is nog niet bekend.

''Daar hebben we nog geen beslissing over genomen. Het is belangrijk dat we met iets heel nieuws komen, zeker omdat we de gelden die we met deze fundraising- projecten ophalen, hard nodig hebben'', aldus directeur Schroevers. Die gelden betekenen veel voor de stichting Monumentenzorg. Het grootste gedeelte van het onderhouds- programma van historische panden die in het bezit zijn van de stichting, wordt daarmee gefinancierd. Evenals de aankoop van panden die gerestaureerd moeten worden. Voor de restauratie op zich, krijgt de stichting meestal ontwikkelingsgeld.

KOSTEN

Het gebouw Belvédère, dat op de drie litho's van Huub de Lima is afgebeeld, is eind vorig jaar door de Stichting Monumentzorg gekocht. ''We gaan zo snel mogelijk starten met de restauratie'', aldus Schroevers. Wat voor bestemming dit schitterende historische pand zal krijgen, is nog niet bekend.

Wat een set van drie litho's gaat kosten, kon Schroevers nog niet zeggen: er is nog geen overzicht van de kosten en op basis daarvan moet de prijs bepaald worden. De litho's zullen evenwel, zodra zij op Curaçao zijn aangekomen, via advertenties te koop worden aangeboden.

...drie litho's van Huub de Lima tonen Belvédère zoals het was. De verkoop ervan voor monumentenzorg moet voorkomen dat schitterende huizen in verval raken ...

zijn grote voorbeeld Carel Willink probeert Huub de Lima het werk van de geportretteerde in de achtergrond tot uitdrukking te brengen. Bij Winsemius vormen stervende en levende bomen de achtergrond, symbolen voor de strijd die hij voerde tegen de gevolgen van de zure regen. Bij Boy Hernandez verbindt een brug het Curaçaose postkantoor met het Scheveningse Antillenhuis. Huub de Lima: ''Daarmee geef ik aan dat Hernandez probeerde de banden tussen de Antillen en Curaçao te verbeteren''.

IDEAAL

In de paar jaar dat Huub de Lima in zijn vrije tijd schildert, heeft hij al een kleine driehonderd werken in opdracht gemaakt. ''Het meeste in pastel, want daar vragen de mensen om''.

Als alles gaat zoals Huub de Lima zich wenst, zullen er nog vele volgen. ''Schilderen is voor mij het hoogste ideaal. Soms zie ik bepaalde dingen heel anders dan andere mensen, niet realistisch, maar abstract, al werk ik meestal realistisch. Ik ben erop uit om een wens van iemand zo goed mogelijk uit te voeren en dan ben ik verheugd als ik de mensen content zie met het produkt dat ze van me hebben verlangd''.

Een gesprek met de maker van 'bronzen' Chumaceiro en Debrot:

"Een beeld wordt beter en mooier van de invloed van het weer"

— door Nel Casimiri —

AAN HET WAAIGAT staat een standbeeld, een portret in brons, van Abraham Mendes Chumaceiro. Het is dit jaar daar geplaatst en gemaakt door dezelfde beeldhouwer als het portret in brons van Cola Debrot dat op het plein voor de gerestaureerde boogjes in Punda staat. Die beeldhouwer is Pieter de Monchy, die in Ouderkerk aan de Amstel, vlakbij Amsterdam zijn atelier heeft.

Die twee beelden, van Debrot en Chumaceiro, vormden de aanleiding van mijn bezoek aan dat atelier. Het oude huis aan de Amstel herbergt een grote lichte ruimte met diverse hoeken vanwaar aan alle kanten de gezichten van brons of gips je aankijken. Lopend door het smalle gangetje dat naar de atelierruimte leidt had ik het gevoel langs een eregalerij te lopen, hoofd na hoofd, het een nog bekender dan het andere.

De Monchy maakt zijn beelden meestal eerst in het klein, geboetseerd van klei. Daar wordt een gipsafgietsel van gemaakt, waarna het uit brons wordt gegoten, dus weer een positief uit het negatieve gips.

Van veel beelden bewaart De Monchy of het gips, of het kleine brons. Daardoor is het mogelijk op het atelier verschillende stadia te zien van werk dat hij maakte. Zo staan er diverse Albert Schweitzers, grote, kleine, alleen de kop, of juist het hele lichaam. Opvallend is een grote, staande Albert Schweitzer van gips, meer dan twee maal levensgroot. Dat is het voorstadium van een standbeeld op de Brink in Deventer. Het is daar geplaatst omdat in Deventer het Albert Schweitzer Fonds is gesticht.

Een bronzen kop van Albert Schweitzer vond een plaats in het Vredespaleis in Den Haag. Daar is het eigenlijk mee begonnen vertelde De Monchy. Hij werkt naar opdrachten, maar vaak ook boetseert hij de hoofden van mensen die hij hoogacht of om een of andere reden interessant vindt. De Monchy maakte voor zichzelf een beeldje van de man die hij erg bewondert. Daaruit volgde de opdracht voor het Vredespaleis en die leidde weer tot het grote standbeeld in Deventer.

BEKENDE FIGUREN

Om me heen staren me bekende figuren aan uit de Nederlandse theater- en muziekwereld, Sylvain Poons, Beppie Nooy, Caro van Eyck, Charlotte Köhler, Max Tailleur, Arthur Rubinstein en Theo Olof, b.v. maar ook politici zoals De Casembroot en zakenlieden als Rost-Onnes en Berenschot.

De Monchy wijst me vol trots zijn drie koninginnen, drie generaties: de koningin heeft zelf een keer in zijn atelier geposeerd, Prins Bernhard zelfs meerdere malen. Het beeld van koningin Wilhelmina heeft een plaats gevonden in het Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon, net als het portret van Prins Bernhard. Het portret van koningin Beatrix maakte hij in opdracht van de gemeente Amstelveen, maar daarna werd hetzelfde beeld ook door diverse andere gemeentes besteld.

Over elk van zijn beelden kan en wil De Monchy wel vertellen, de anekdotes rollen zijn mond uit.

Zo boetseerde hij een portret van Arthur Rubinstein de bekende pianist. Vrienden die het zagen vonden dat het eigenlijk in het Concertgebouw in Amsterdam zou moeten staan. De direktie van het Concertgebouw voelde daar wel voor maar stelde als eis dat het dan door Rubinstein zelf onthuld moest worden. Dat bracht De Monchy aan het twijfelen. Leek het wel genoeg? Het was gemaakt naar wat foto's en naar zijn eigen herinneringen. Een kennis probeerde hem gerust te stellen: 'Rubinstein ziet toch niet goed meer".

Bij de onthulling, Rubinstein in zijn rolstoel, De Monchy nerveus, bracht Rubinstein's secretaresse de opluchting. Zij kent Rubinstein beter dan enig ander en zij was vol bewondering. En Rubinstein zelf kon dan wel niet goed meer zien, maar hij bevoelde het beeld zeer nauwkeurig en daarna was ook hij enthousiast.

SPORTBEELDEN

In het muziekcentrum Vredenburg in Utrecht staan koppen van vele componisten. Verschillende kunstenaars zijn uitgenodigd de kop van één componist te kiezen en die te maken. De Monchy koos Verdi en het portret vond zijn plaats tussen de anderen. Helaas werd juist dit beeld er tussenuit gestolen en het werd niet meer teruggevonden. Nu staat er een nieuwe Verdi in het atelier, klaar om naar Utrecht te gaan.

Naast een enkel wat meer gestyleerd beeld, vallen in het atelier ook de sportbeelden op: boksers, worstelaars, ijshockeyers, basketballers en gewichtheffers, in paren of in groepjes. Een van de bekendste beelden van De Monchy is het beeld van een paar judoka's dat in Amstelveen op de Keizer Karelweg staat.

Er was een prijsvraag uitgeschreven waarin gevraagd werd een sportbeeld te maken. Hij maakte dit ontwerp maar bleef zelf twijfelen. Uiteindelijk reed hij met zijn vrouw, die het beeld op schoot had, naar het Stedelijk Museum in Amsterdam waar de ontwerpen moesten worden ingeleverd. Voor de ingang van het museum keerde hij de auto en wilde weer terugrijden; hij vond het niet goed genoeg. Maar zijn vrouw had er genoeg van en haalde hem over het toch maar in te leveren. Met dat beeld won hij de prijs van het Prins Bernhard Fonds.

Op de tafel onder het raam ligt het werk waar De Monchy nu bezig is, een opdracht van de gemeente Amstelveen aan alle kunstenaars die in de gemeente wonen hun visie te geven op het culturele leven in de gemeente.

De Monchy maakt een relief met een voorstelling van de Fiesta Gitana die elk jaar in het Cultureel Centrum van Amstelveen wordt gehouden. Er komt in september een tentoonstelling van alle ontwerpen in datzelfde Cultureel Centrum.

ENTHOUSIAST

Ook over zijn opdrachten uit Curaçao kan De Monchy enthousiast vertellen. Terwijl hij bezig was met het portret van Cola Debrot las hij diens eerste boek: Mijn zuster de ne-

vervolg p. 6

PIETER de Monchy werd geboren in 1916 te Hengelo (O) Hij volgde een opleiding voor commercial- engineering in Engeland en kreeg tekenlessen van Jos Rovers in Amsterdam. Hij ging later over op beeldhouwen waarin hij zichzelf bekwaamde (autodidakt).
Prijzen:
1949 — Willink van Collenprijs (als schilder)
1955 — Eervolle vermelding "Kunstprijs voor de sport", van het Prins Bernhardfonds
1963 — Prijsvraag Monument voor de gevallenen te Hengelo (O).
Tentoonstellingen:
Eénmans- exposities o.a. te Amsterdam, 's-Gravenhage, Hengelo en Amstelveen.
Groeps- tentoonstellingen: o.a. in Stedelijk Museum Amsterdam, Arti et Amicitiae, Museum Fodor, en West-Berlijn Tempelhof.

Vervolg de Monchy - - -

gerin. Hij wilde zich inleven in de figuur van Debrot die hij alleen kende van foto's. Gelukkig kwamen er ook verschillende mensen die Debrot goed gekend hebben naar zijn atelier om hem van advies te dienen, zoals De Palm en mevr. Gravenhorst.

De opdracht voor dit beeld had hij te danken aan mevrouw Violet Eustatia die zijn werk kent. Zij legde de contacten. Dat deed zij ook voor het beeld van Chumaceiro, maar dat kostte De Monchy meer moeite. Er bestaat van Abraham Chumaceiro maar één foto en naar die foto moest hij het beeld maken. Hij begon dus te tekenen; de andere helft van het gezicht, het achterhoofd, nog eens en weer opnieuw.

In Ouderkerk aan de Amstel ligt ook de begraafplaats van de Portugees-Joodse Gemeente van Amsterdam en met de beheerder van die begraafplaats heeft De Monchy regelmatig contact. Die kan veel vertellen over de Portugees-Joodse gemeente van Amsterdam maar ook over de Joodse gemeente van Curaçao.

De graven in Ouderkerk en op het kerkhof van Bentheim vertonen niet alleen dezelfde familienamen, maar ook de graven zelf lijken op elkaar. Er zijn al meerdere studies gedaan naar de overeenkomsten van beide begraafplaatsen. Die beheerder nu vertelde aan Pieter de Monchy dat hij nog wel een foto had van Abraham Chumaceiro waar hij wat jonger opstond. Die foto was veel beter en daarmee ging De Monchy aan de slag.

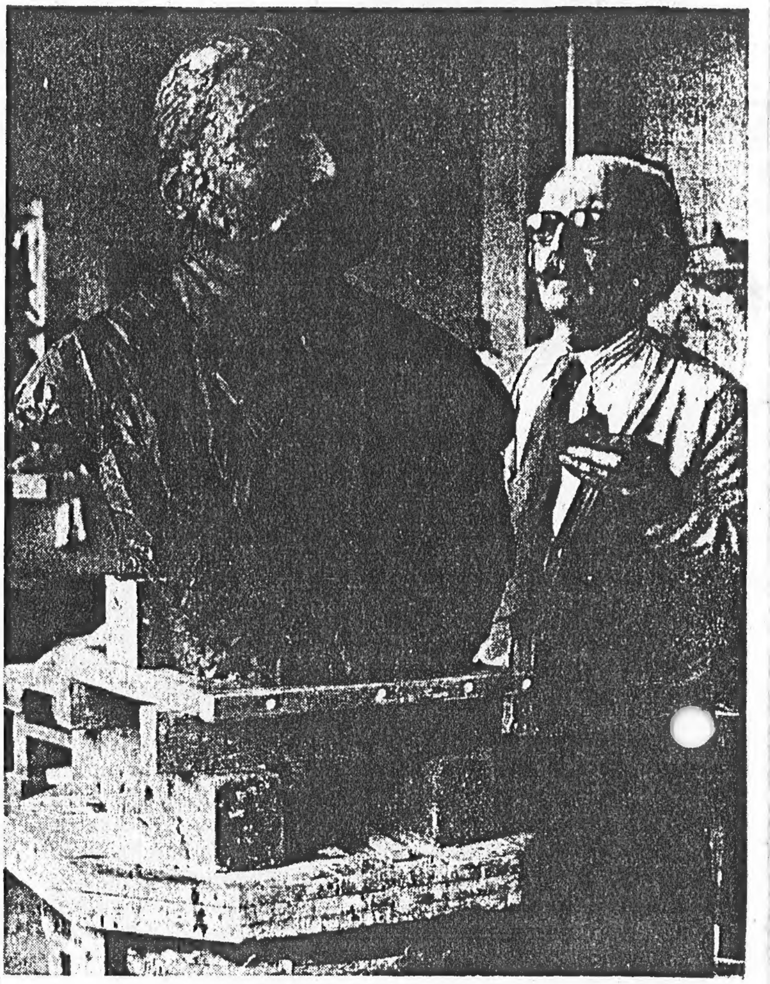
Tot mevrouw Eustatia hem bezocht en ontdekte dat die tweede foto misschien wel een Chumaceiro was, maar niet De Chumaceiro waar het om ging. Het bleek een foto van Joseph Mendes Chumaceiro, opperrabbijn van Curaçao, en de vader van Abraham.

"Kijk", legt De Monchy uit, "Dit is dus een zoon die geboren is uit de vader. Ik begon met de vader en moest daarna uit de vader de zoon boetseren".

MOOIER

Voor het vervoer van de beelden naar Curaçao zorgde de Sticusa en de KLM zorgde ervoor dat De Monchy zelf bij de onthullingen aanwezig kon zijn. Toen hij dit jaar op Curaçao was voor de onthulling van het beeld van Chumaceiro zag hij ook het portret van Cola Debrot terug. Zo vlak aan zee, in de wind is het beeld aan één kant al groen uitgeslagen, iets wat met bronzen beelden altijd gebeurd, maar op Curaçao onder invloed van het weer, veel vlugger dan bijvoorbeeld in Nederland.

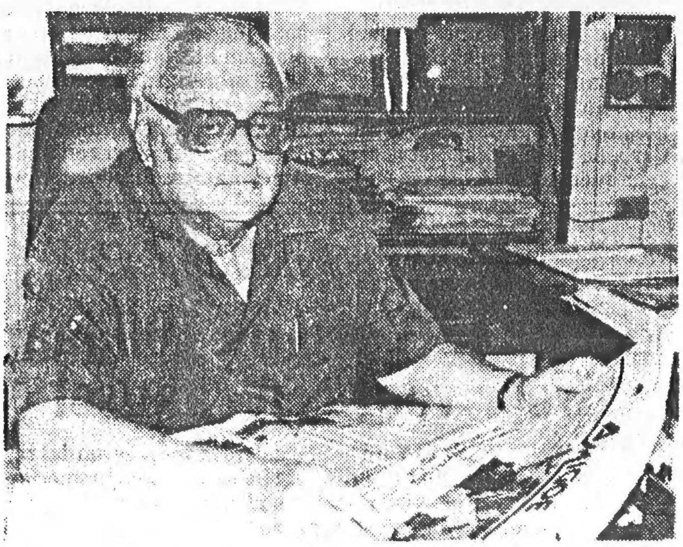
"Als ze het nu maar niet gaan schoonmaken", maakt De Monchy zich zorgen. "Allerlei chemische middelen tasten het beeld aan en het hoort buiten te staan en de invloed van weer en wind te ondergaan. Het wordt er beter, mooier van en de kleur verandert weer".

... Pieter de Monchy werkend aan het beeld van Abraham Chumaceiro (foto van Jan Vial) ...

AMIGOE ZATERDAG 20 AUGUSTUS 1988

Jos van der Schoot 45 jaar journalistiek

ZATERDAG 27 AUGUSTUS herdenkt Jos A. van der Schoot — directeur — hoofdredacteur van de Amigoe op Aruba, het feit dat hij vijfenveertig jaren geleden met zijn journalistieke activiteiten begon.

Voordien had hij op school en bij de Tilburgse zwemvereniging TZV reeds de redactie van clubbladen gevoerd, doch daarna begon hij voor de Tilburgse Courant — later de Nieuwe Tilburgse Courant — verslagen over watersport en andere activiteiten te schrijven.

Tijdens zijn verblijf in Suriname (een jaar) en de Nederlandse Antillen (een jaar) verzorgde hij reisverhalen als freelancer. Van de vijfenveertig journalistieke jaren is hij er — op 10 oktober aanstaande — veertig op Aruba werkzaam geweest. Reeds vanaf zijn vestiging op Aruba schreef hij voor de Amigoe en ook enige tijd voor Beurs/La Prensa.

Sedert augustus 1962 is hij directeur- hoofdredacteur van de Amigoe op Aruba. Al 37 jaar is hij vertegenwoordiger van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP) en 34 jaar redacteur/Nieuwslezer van het Nederlandse Nieuwsbulletin bij Voz di Aruba.

Altijd wanneer werknemers bij de publiciteitsmedia zich organiseerden nam hij daar aan deel. Hij was onder meer dertien jaar voorzitter van de Aruba Pressclub. Tot tweemaal toe werd hij door de Netherlands Antilles Public Relations Association (NAPRA) onderscheiden vanwege zijn journalistieke werk.

In al die jaren zorgde hij ervoor dat bij publicaties in en buiten de Antillen/Aruba zijn geboortestad Tilburg niet werd vergeten. In 1976 onderscheidde de gemeente Tilburg hem met de zilveren legpenning van deze gemeente. Hij is Ridder in de Orde van Oranje Nassau.